

Моніторинг якості освіти

Якість освіти – інтегративна характеристика галузі освіти у розрізі регіону, закладу (організації), виду, форми у відповідності до сучасних вимог суспільства, держави, роботодавців, здобувачів тощо.

У Законі України "Про освіту" зазначено, що "якість освіти — відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг; якість освітньої діяльності — рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг".

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність /Academic Integrity

Термін integer з лат. означає "довершений, повний, цілісний".

Integrity – "довершеність, повнота, цілісність" – означає такий психологічний стан людини, який характеризується її внутрішньою гармонією, стійкістю і послідовністю морального образу.

Академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності і мужності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Результати моніторингу якості освітнього процесу

Стаття 16 Закону України «Про вищу освіту» передбачає, що система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається:

- із системи забезпечення вищими навчальними закладами якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
- системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів та якості вищої освіти;
- системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

У форматі діяльності нашого навчального закладу викликає інтерес і є актуальною саме перша позиція, тобто система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Так, в ТОВ "Центр сучасної хірургії", після отримання ліцензії на провадження післядипломної освіти, планується розробити Положення про

внутрішню систему забезпечення якості освіти (система внутрішнього забезпечення).

Нормами Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (система внутрішнього забезпечення), яке за своєю сутністю відповідатиме основним вимогам Закону України «Про вищу освіту», передбачатиме здійснення наступних процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу (здійснюється відповідно до окремого Положення) та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі, самостійної роботи студентів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти та інших процедур і заходів.

Критеріями якості освітнього процесу будуть:

- наявність затверджених у встановленому порядку навчальних планів, робочих навчальних планів, графіків освітнього процесу, програм та робочих програм із навчальних;
- відповідність змісту навчальних планів і робочих програм вимогам освітньо-професійних програм та стандартам вищої освіти;
- відповідність розкладу занять структурно-логічній схемі;
- відповідність елементів освітнього процесу (лекцій, семінарів, практичних занять тощо) затвердженим планам та програм;
- комплекtnість і достатність методичного забезпечення дисциплін, достатність, регулярність і рівень організації поточного контролю (контроль якості знань здобувачів вищої освіти, якості освітнього процесу, їх аналіз), оперативність прийняття і реалізації корегуючих засобів.

Контроль за якістю освітнього процесу здійснюватиметься на кількох рівнях:

1. Науково-педагогічними працівниками – за допомогою поточного, проміжного і підсумкового контролю.

2. Завідувачем навчального відділу – за допомогою:

- перевірки виконання навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах викладачів, у річних звітах викладачів та у протоколах засідань навчального відділу;
- перевірки підготовки науково-педагогічними працівниками навчальних та робочих навчальних програм відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни кафедри;
- відвідування упродовж навчального року всіх типів занять: лекцій, практичних занять, семінарських занять тощо. Відвідування занять кожного науково-педагогічного працівника проводиться не менше ніж один раз на рік. Висновки відвідування фіксуються в журналі контрольних та взаємних відвідувань занять начальником (завідувачем) навчального відділу;
- проведення відкритих занять, які обговорюються на засіданнях навчального відділу;
- взаємне відвідування (кожен науково-педагогічний працівник повинен відвідати не менше 2-х занять упродовж навчального року), зробити відповідні записи в журналі контрольних та взаємних відвідувань занять навчального відділу.

3. Контроль на рівні навчального відділу здійснюється за допомогою:

- перевірки організації освітнього процесу;
- формування навчального навантаження викладачів, якості рівномірного розподілу навантаження (в тому числі громадського) між науково-педагогічними працівниками; – регулярного контроль дотримання розкладу навчальних занять науково- педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти;
- відвідування занять науково-педагогічних працівників;
- контроль дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного, проміжного та підсумкового контролю;
- регулярних звітів (не менше одного разу на навчальний рік) навчальних відділів;
- опитування учасників освітнього процесу;
- перевірки готовності навчально-методичної документації згідно з номенклатурою справ.

4. Контроль на рівні керівництва проводиться шляхом перевірки:

- наявності затверджених у встановленому порядку навчальних та робочих навчальних планів із кожної спеціальності навчального підрозділу;
- наявності затверджених у встановленому порядку графіків освітнього процесу;
- відповідності змісту навчальних планів і програм навчальних дисциплін встановленим вимогам;
- наявності робочих програм із дисциплін та їх відповідність елементам освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, самостійна робота тощо);
- відповідності розкладу занять структурно-логічній схемі підготовки;

- комплектності і достатності методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни (дидактичні матеріали для проведення лекцій та семінарських, практичних занять, завдання до самостійної та індивідуальної роботи тощо);
- дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- наявності організаційно-методичного забезпечення всіх видів практик, передбачених навчальними планами;
- якості організаційно-методичного забезпечення проведення атестації здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня або ступеня вищої освіти відповідно до встановлених вимог, дотримання всіх вимог до документального забезпечення атестації;